

עיצומו של יום

סגולות סיום השי"ם

מקום שתחול עלינו הברכה

לכן יסדר שולחנו במוצאי שבת, שיהיה מקום שתחול הברכה עליו ויהיה עמו קשר יום השבת בכל השבוע בכל מעשי ידיו. ובאמת זהו טעם הגון לסעודת סיום מסכת, שלאחר גמר המצוה תחול ברכה עלינו, להתחבר זאת המסכת עמנו, ולא תתנשי מינן לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי. [חת"ס, סיום מס' שבת]

תיקון לעוון שנאת חנם

בית המקדש נחרב משום שנאת חנם שהיה ביניהם, ובמס' שבת אמר אביי תיתי לי דכי חזינא לצורבא מרבנן דשלים מסכתא עבידנא יומא טבא לרבנן, חזינן דאחד מרבנן דסיים מסכת החרבים היו עושים הסעודה ושמחים זה עם זה וזהו היפך שנאת חנם ומשום שבימים אלו היו החורבן משום שנאת חנם לכן עושים הסיום תיקון לזה. [חידושי הרי"ם, שיח שרפי קודש]

בסעודת סיום מעוררים זכות כל התנאים והאמוראים

כד הוה מסיים מסכתא עבידנא יומא טוב לכולהו רבנן, ר"ל בשעת הסיום היה מעורר הכח והזכות של כל התנאים והאמוראים שנזכרו במסכתא, לעורר מידתם וההשפעות הטובות שהשפיעו בלימוד תורתם בעולם, וזהו יומא טובא. [תפארת שלמה, פר' כי תבוא ד"ה בגמ']

בסיום השי"ם נמשכים השפעות פרנסה לכל עם ישראל

סיום שי"ס עולה בגימטריא צפון דרום, כי ע"י לימוד התורה שבעל-פה נמשך אריכות ימים, עושר וכבוד, כטעם הרוצה להחכים ידרים, הרוצה להעשיר יצפין. [עטרת ישועה, ליקוטים אות כד]

מבנה הג' ה'ס' יום

סעודה לכבוד סיום התורה

אמר אביי תיתי לי דכי חזינא לצורבא מרבנן דשלים.

[שבת קי"ח]

סעודת מצוה

כשמסיים מסכתא, מצוה לשמוח ולעשות סעודה והיא נקראת סעודת מצוה.

[רמ"א סי' רמו סעיף כו]

לשייר מהמסכתא עד סעודת הסיום

כשבאים לסוף מסכתא ישיר מעט בסוף עד שעת הכושר, יומא דראוי לתקן בו סעודה וכו'.

[מהר"ם מינץ בסוף תשובותיו (נובא בש"ך שם ס"ק כ"ו)]

לא לומר תחנון

כדין סעודת חתן וסעודת מילה לענין אמירת תחנון

והא דאמר עבידנא יומא טבא, ולא אמר עבידנא סעודה לרבנן, נ"ל בס"ד כי היה מנהג להחזיק אותו היום בתורת יו"ט מתחילת הסעודה שמתחילים בה קודם מנחה גדולה, לענין שלא יאמרו וידוי בתפילת מנחה, כמו דין סעודת חתן וסעודת מילה. וכן נוהגים פה עירנו בסעודת סיום מסכתא, שאין אומרים וידוי בתפילה שמתפללים במקום סיום המסכתא והסעודה.

[בניהו, שבת קיט]

א"א תחנון, כי הוא יום טוב לכולם

כשיש סיום מסכת לאחד מבני הכנסת, אין אומרים תחנון כלל, כי הוא יום טוב לכל רבנן ולכל התומכין והעוזרין, ותומכיה מאושר.

[שולחן הטהור, סי' קלא סי"ז]

הזכרת רב פפא ועשרת בניו

הנה מה שנוהגין ורגילין אנו להזכיר בסיום כל מסכתא רב פפא עם עשרה בניו, שהיו מאירים וגדולים בתורה, ע"י שהיה עושה להם סעודה בסיום המסכתא, כי עשיר היה, והיה מחזיק לעוסקי התורה. לכן זכה שמזכירין אותו עם עשרה בניו.

[שו"ת הרמ"א]

מתחילים מיד המסכתא החדשה

בשעה שמסיימים ספר אחד יש להתחיל ספר האחר כמו שאנו עושים בשמחת תורה.

[מהרש"א בח"א, ע"ז יט.]

בסעודת סיום יש לומר 'מגדולי'

בברכת המזון

גם בסעודת סיום מסכתא יש לומר מגדול כיון שיש הארה של מצוה.

[כף החיים סימן קפט ס"ק י"א]

” בזכות הדף היומי לא יפסחו על שום מסכתא ”

מן בעל ה"חפץ חיים זי"ע
[בשיחתו עם הגאון רבי מאיר שפירא זצ"ל (ספר אור המאיר)]

